

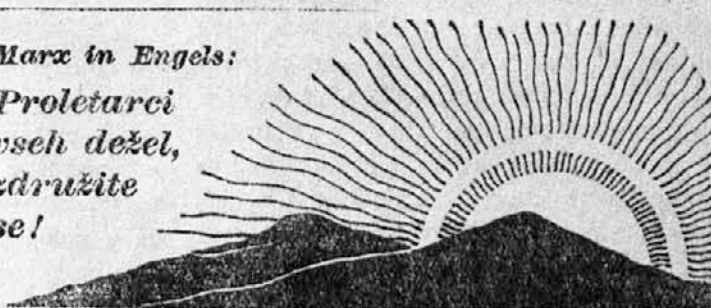
RDEČI PRAPOR

knjižnica
Ljubljana

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

zheja vsako sredo in soboto. — Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10. — „RDEČI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasedenem ozemlju (Primorje) četrtletno 9 lir, v Nemški Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemški četrtletno 36 jgal. K; v Ameriki polletno 1 dolar. — Oglasi se računajo enostopno za milimeter po 1 K.

Marx in Engels:
Proletarci
vseh dežel,
združite
se!

Balkansko-podonavska Komunistična Federacija.

MANIFEST

delavnemu ljudstvu balkansko-podonavskih dežel.
Delavci in mali posestniki vasi in mest!

Komunistične Stranke Jugoslavije, Bolgarije, Grčije in Rumunije, medsebojno razdeljene za časa svetovne vojne, si danes zopet podajajo druga drugi bratovske roke za skupni boj. V tem svečanem trenutku, ko so med nami padle nasilno postavljene ograje, smatrajo za dolžnost izjaviti: da so danes bolj kot kdaj ujedinjene in združene.

Ves čas krutega in krvavega poboja in nacionalističnega in šovinističnega potopa so ostale zveste mednarodnemu revolucionarnemu socializmu in bratskemu edinstvu med balkansko-podonavskimi narodi. Danes izjavljajo, da sestavljajo nerazdeljivi del Komunistične Internacionalne in da popolnoma soglašajo z njenim programom in njeno taktiko. Skupno s proletarijatom, združenim pod rdečimi zastavami, navdušeno pozdravljajo rusko revolucijo in njeno veliko delo — Rusko Federativno Sovjetsko Socialistično Republiko in izjavljajo svojo popolno solidarnost z delavnimi množicami celega sveta, ki se borijo za svoje osvobodjenje od kapitalističnega suženjstva in vidijo v trionfu mednarodne revolucije delavcev in revnih kmetov rešitev balkansko-podonavskih narodov od vsakega izkoriščanja in vsakega suženjstva.

Delavci in kmetje!

Imperijalisti in kapitalisti vseh dežel so

skupno s svojim služabniki kronanimi glavami, z zločinsko lahkoto zažgali svetovni požar in ga ne morejo niti do sedaj, dve leti po sklenjenem »miru« pogasiti.

Balkansko-podonavske dežele so od 1912. leta pozorišče najstrašnejših krvoprolitij in razdejanj; toda njihovim narodom prete tudi danes nove grozote. Da bi dokončali svoje razbojniško delo na vzhodu in zagotovili gospodarstva kapitala na celem svetu, nadaljujejo imperijalisti Antante vojso proti narodom bivšega turškega cesarstva in se še neprestano vojskujejo proti ruski sovjetski republiki. Toda ker angleški, francoski in italijanski delavci ne želijo več prelivati svoje krvi za interese kapitalizma, se hočejo imperijalisti poslužiti poceni krvi balkansko-podonavskih narodov, katero vedno lahko kupijo za dobro napitnino, ponujeno meščanstvu teh dežel. Grški delavci in kmetje so prva žrtev antante in vsegrškega imperijalizma. Pred poldrugim letom so prelili v južni Rusiji veliko množino krvi v službi mednarodne protirevolucije proti boljševikom, a danes njihova trupla pokrivajo tračanska polja in malazijske planine kakor brezvoljno orodje angleške, francoske in grške buržoazije. Po porazu poljske protirevolucionarne vojske se angleški in francoski imperijalisti poslužujejo vseh sredstev, da zapeljejo proti zmagoviti

rdeči vojski romunske delavce in kmete. V tem peklenem načrtu sodelujejo tudi romunski spahije in kapitalisti, ki v krvavih pustolovčinah vidijo edini izhod iz strašne notranje krize kakor tudi edino sredstvo za uničenje revolucionarne energije narodnih množic. Ravno tako od vojsk izmučenemu narodu Jugoslavije groze nova krvoprolitja. Ravno tako tudi ta čuti pritisk svojih velikih zapadnih zaveznikov, ki hočejo skupno z Romuni tudi njega izriniti proti ruski revoluciji. Z druge strani se stalno borijo italijanski in jugoslovanski imperijalisti med seboj za vladno na Jadranskem morju in v Albaniji in vsaki trenutek grozijo, da zažgo novo vojno med svojimi narodi. Tudi premagani bolgarski narod ni izven nevarnosti. Njegova kri ima še vrednost in zapadnoevropski imperijalisti na novo mahajo, pod obliko revizije mirovnega sporazuma, pred očmi bolgarskega meščanstva z raztrgano »zastavo nacionalnih idealov«, in bankrotirani in zamazani vladajoči razredi, katerih apetiti se vnovič buče po vonju smodnika, so pripravljeni še enkrat prodati kri bolgarskih delavcev in kmetov.

Toda danes balkansko-podonavski narodi niso tisto, kar so bili pred vojnami. Strašna skušnja dolgotrajnih krvoprolitij in opustošenj jim je odprla oči in primer ruskih delavcev

in kmetov jim kaže edino pot rešitve. Zbrani pod rdečo zastavo komunističnih strank in združeni v Balkansko-podonavsko Komunistično Federacijo, izjavljajo, da nočejo več dovoliti, da jih vodijo kakor čredo ovac v klavnico zavoljo razbojniških ciljev svetovnih in balkansko-podonavskih kapitalistov. Oni se bodo uprli z vsemi sredstvi vsakemu poskusu, da jih vnovič vržejo v vojno in se bodo z vsemi močmi borili, da preneha prelivanje krvi. Naj vladajoči razredi vedo, da bo vsaka njihova pustolovščina pospešila revolucijo narodnih množic, ki bodo iztrgale oblast iz njihovih rok in jo izročile delavskim, kmetiskim in vojaškim svetom.

Z druge strani so imperijalisti Antante naredili iz balkansko-podonavskih dežel bazo za boj proti mednarodni proletarski revoluciji. Prošlega leta so tu oni organizirali oblego madžarske sovjetske republike in njeno krvavo razdejaje s pomočjo veleposestniške Rumunije. Proletarci balkansko-podonavskih dežel, ki so navdušeno pozdravili madžarski proletarijat, ko je vrgel s svojih pleč veleposestniško in kapitalistično suženjstvo in osnoval svojo proletarsko sovjetsko državo, mu danes v dneh težkih muk in brezprimerne terorja izjavljajo svoje simpatije in svojo odločnost, da mu z vsemi močmi priteko na pomoč. Tu so ravnotako prošlega leta raz-

bojniki Antante s pomočjo svojih balkanskih orodij organizirali svoj zahrbtni napad proti boljševiški Rusiji, ki se je pa razbil ob ponesnem revolucionarnem duhu rdeče vojske. Od tedaj se je spremenil balkanski poluotok v zaledje ruske kontrarevolucionarne armade. Tu se vpisujejo dobrovoljci in zbira vojska za armado Djenikina, Wrangla in drugih kontrarevolucionarnih banditov, od tukaj se jim pošilja orožje in municija. Balkanske vlade, četudi niso v formalni vojni z rusko sovjetsko republiko, pomagajo politično, materialno in vojaško ruske kontrarevolucionarce. Delavci in kmetje balkansko-podonavskih dežel, ki goje samo občutke najgloblje simpatije in hvaležnosti do velikega ruskega naroda za sijajni vzgled, ki jim ga je dal, in za silno podporo, ki jim jo proža — izjavljajo: da njihove dežele ne morejo več biti kraj, kjer se bodo nemoteno organizirali komplici proti ruski sovjetski republiki. Hočejo mir s sovjetsko Rusijo in takojšnji začetek rednih odnošajev z njo, izgon vseh kontrarevolucionarjev iz svojih ozemelj in popolno prekinjenje vsakega posrednega ali neposrednega pomaganja Wranglovi armadi. Iz balkansko-podonavskih dežel ne sme oditi niti ena granata, ki bi bila namenjena proti rdeči armadi.

(Konec prihodnjic.)

Predsedniku deželne vlade v Ljubljani.

(Odprto pismo.)

Gospod predsednik!

Direkcija trboveljskega premogokopa je 25. aprila t. l. odpustila 17 dolgoletnih rudarjev, in jih obdolžila kot »stavkarje«, ki jih še do danes ni sprejela na delo. Direkcija se poziva na »neko naredbo ljubljanske vlade.« Po tej izjavi rudniškega ravnateljstva izgleda, da je deželna vlada v Ljubljani ukazala ta odpust iz službe in prepovedala, da se odpušteni vrnejo na delo!

Veliko odpuščenih rudarjev so hranitelji nedoraslih otrok in svojih starih roditeljev in ker so brez dela, se nahajajo v najstrašnejšem položaju.

Ker imajo številne družine in ker so materialno izčrpani vsled 6 mesečne brezposelnosti, jim ni mogoče iti iskati drugam dela. Zato so enostavno obsojeni na smrt vsled pomanjkanja.

Gospod predsednik! Vam je brez dvoma znano, da so se splošne stavke vdeležili vsi delavci v Jugoslaviji, katerih sestavni del so ti odpušteni. Po naših zakonih je stavkovna pravica priznana delavcem in zato, kakor tudi ostali delavci v Jugoslaviji niso odgovarjali zaradi stajkaj, se ne bi smelo to zgoditi tudi ne s temi 17 ljudmi.

Gospod predsednik! Če je res, da je teh 17 ljudi odpuščenih od dela in jim je prepovedan povratak na posel radi krivde, da so »stajkači«, tedaj bi to bilo nasilje, ki se po zakonu absolutno ne bi smelo dopustiti.

S to kaznijo je kaznovano ne samo teh 17 nedolžnih ljudi, sinov te dežele, temveč tudi še 25 neboljlenih otrok in 12 žena. Take drakonske kazni ne bi zakrivil niti nekulturni Azijati.

Jok in trpljenje golih in lačnih otrok teh 17 od dela odpuščenih in po nedolžnem kaznovanih sinov te dežele mora naježiti kožo tudi najbrezsrčnejšemu človeku.

Gospod predsednik! Vam je znano, da se trboveljska družba sestoji iz dunajskih delničarjev. Kot dovčerajsnji sovražniki Jugoslavije so ti ljudje za časa Avstrije tlačili, izrabljali in tirinizirali sinove te dežele. V duši jim je prirojeno, da vedno tlačijo ta narod in ga izsesavajo.

Vaša naredba, na katero se sklicujejo, je tem tlačilcem prišla kot nalašč. Ona jim služi kot podlaga za nadaljevanje predvojnega mučenja. Dejstvo je, da je ta družba sestavljena iz podanikov dežele, ki jo imenujejo sovražno. In če se izdajajo naredbe, ki so v korist tej sovražni družbi in se z njo odpuščajo iz dela po nedolžnem obtoženi sinovi te dežele, katerim se prepoveduje sprejem na delo, bi mi v Srbiji rekli, da se te naredbe izdajajo v službi avstrijske vlade.

Tako postopanje mora zaslužiti vsako obsodbo, posebno, če je dejstvo, da izhaja od Vas kot predsednika vlade.

Gospod predsednik! Ker je po nedolžnem obtoženo 17 rudarjev v Trbovljah in jim je nezakonito prepovedan povratak na delo in ker se ni dognala absolutno nobena krivda, zatorej Vas prosim, da obstoječo naredbo takoj prekličate in da se odpušteni takoj vrnejo na delo.

Naša zvezna uprava je glede te zadeve poslala pismen protest ministrstvom šum in rud in socialne politike, ki o stvari — vsaj tako pravita — nista vedela ničesar.

Ako pa ne obstoja nobena naredba, na kakršno se poziva trboveljska družba, tedaj zahtevam od Vas, da to družbo pokličete na odgovornost za samolastno laž.

Ako pa ne ukrenete niti enega niti drugega in se ta zadeva ne reši ugodno, tedaj odklanjam odgovornost za vse posledice, ki lahko nastanejo, in jih prepuščam Vam.

V Ljubljani 9./IX. 1920.

Za »Savez rudarskih radnika u Jugoslaviji« tajnik:

Janko Petaković.

Železničarji vseh kategorij na plan!

Železničarji! Gotovi agenti provokaterji agitirajo med železničarji za stavko v prilog javnim nameščencem. Meščansko časopisje pa poroča o nameravanem komunističnem puču. Da železničarji zvedo čisto resnico, sklicujemo s tem

javen železničarski shod

ki se bo vršil

v soboto dne 11. septembra 1920 ob pol 7. uri zvečer pred Mestnim domom.

V slučaju slabega vremena v veliki dvorani Mestnega doma.

Dnevni red:

Stališče razredno zavednih železničarjev napram pokretu javnih nameščencev.

Sodrug! Železničarji! Udeležite se važnega shoda polnoštevilno in opozorite nanj vse tovariše in one, ki se za delavski pokret zanimajo.

Pokrajinski Strankin Svet.

Debata o prvi točki dnevnega reda je bila dokaj živahna. Sodrug Lemež je obrazložil vzroke, ki so vodili del delegatov na vukovarskem kongresu, da so podali izjavo, da ne morejo vstopiti v centralno vodstvo stranke. Projekti programa, resolucije o političnem položaju in statuta so bili predloženi delegatom šele na kongresu in to v cirilici, oziroma srbohrvaščini. Zatorej ni bilo mogoče teh projektov preštudirati. Kar se tiče incidenta v Zagrebu, tudi on obsoja postopanje nekaterih članov bivšega pokrajinskega izvrševalnega odbora, ki niso hoteli oddati »Nove Istine« in ki se ne pokorijo strankini disciplini. Z druge strani pa je mnenja, da tudi levica ni dovolj taktično postopala. Ker je na Slovenskem gibanje najbolj zdravo, je mišljenja, da slovenski sodrugi posredujejo v teh in drugih incidentih v smislu njegovega predloga.

Nato je govoril sodr. Golouh. Večji del njegovih izjavanj ni spadalo na dnevni red. V teh izjavanjih se je dotaknil problema revolucije. Trdi, da obstoja nevarnost — kakor

se je zgodilo v francoski revoluciji — da uspehe proletarskega boja požanje neki nov vladajoči razred, ki se bo rodil med revolucijo.* Trdil je, da je Marks bil proti ilegalnim proletarskim organizacijam.**

* Francoska revolucija je bila revolucija buržoazije proti fevdalizmu. Tega boja se je proletarijat udeležil odločno in doprinesel največ žrtev. Uspehe pa je požela buržoazija. To je bilo prirodno, ker je bila revolucija buržoazna. Toda tudi v tem slučaju niso bila prizadevanja in boji proletarijata zastojni — oni so se borili za progres — ker buržoazna epoha je gospodarsko-politično veliko bolj napredna kakor fevdalna. V začetku 17. leta je bila ruska revolucija buržoazna, dasiravno je proletarijat bil tisti, ki je krvavel na barikadah. Buržoazija je po francoskem vzgledu s pomočjo socialpatrijotov in izdajalcev (Kerenski, Martov) požeti sadove. Ali se je uračunala za celo stoletje. Danes je prehod iz imperijalistične epoke v socialistično, a ne kakor pred sto leti iz fevdalne v buržoazno; zato je proletarijat vzel potem sovjetsko državno oblast v svoje roke in tako začel proletarsko revolucijo. Proletarska revolucija bo trajala celo epoho. V tej epohi bo polagoma izumiralo nasprotje med razredi in paralelno s tem bo izumirala proletarska država, diktatura proletarijata. Razvije nekega novega vladajočega razreda je danes zgodovinski in gospodarski absurd.

** I. Internacionala, delo Marksovo, je bila dalj časa ilegalna.

Njemu odgovarja sodrug Fabjančič, ki konstatira, da so sklepi 2. kongresa Komunistične Internacionalne v Moskvi, dasiravno se je kongres vršil po vukovarskem, v vseh spornih točkah 1. kar se tiče imena, 2. kar se tiče programa, 3. kar se tiče centralizacije in discipline, 4. kar se tiče propagande na kmetih, v duhu sprejetih sklepov našega kongresa. Na kongresu je bil čas v komisijah spopolnjevati predloge. Danes so ti spopolnjeni predlogi sprejeti od našega vrhovnega organa — kongresa — in naša dolžnost je, da delamo v okviru teh sklepov.

K debati so se oglasili še ss. Bartulović, Žorga, Košir, Kuhar in dr., ki so izvajali, da so vse organizacije sprejele vukovarske sklepe in da je sedaj čas dela. Nato je bila debata zaključena in resolucije likvidacijskega odbora soglasno sprejele.

Nato sta poročala sodruga Fabjančič in Osterc o strankinem tisku in je bila po debati, v katero so posegli sodrugi Lemež, Bartulović in drugi, soglasno sprejeta resolucija, da piše list in ves tisk strogo v smislu Komunistične Internacionalne in sklenili so se koraki, da se strankin tisk utrdi in razširi.

Sodrug Vencajz je referiral o stališču Komunistične Stranke o občinskem volilnem boju. Enoglasno je bila sprejeta naslednja

Resolucija glede občinskih volitev.

Pokrajinski strankin svet ugotavlja, da sedanji ustroj občinskih uprav ne odgovarja potrebam in zahtevam delavnega ljudstva. Sedanji ustroj občinskih uprav predstavlja sliko načina vladanja meščanskih strank ter je le slepo orodje kapitalistično-meščanske vlade.

Delavno ljudstvo, ki ve, da bo popolna zmaga zahtev delavnega ljudstva mogoča le v sovjetskem sistemu, zahteva pod sedanjo kapitalistično vladavo svobodne občine, katerih uprava je v prvi vrsti odgovorna volilcem. Volilci morajo imeti možnost svoje izvoljence vsak trenutek odpoklicati ter jih nadomestiti z drugimi.

Od uprave občin zahteva, da ista izvršuje svoj posel v vseh panogah pod javno kontrolo občanarjev.

Te zahteve bo delavno ljudstvo doseglo le, ako prevzame občinske uprave v svoje roke, vsled česar je neobhodno potrebno, da se udeležijo občinskih volitev do zadnjega moža in postavi za vsako občino kandidatsko listo.

Komunistična Stranka gre v volilni boj po načelih čistega komunizma in povdarja vedno, da je končna rešitev proletarijata mogoča le tedaj, kadar namesto kapitalističnega nastopi potom diktature proletarijata komunistični družabni red.

Komunistična Stranka nastopi v volilni borbi samostojno ter odklanja vsak kompromis z bodisi katerokoli meščansko ali polumoščansko stranko.

Zatem se je po izčrpnem referatu sodr. Petriča o strokovnem vprašanju vnela živahna debata, v katero so posegali zlasti sodruzi zastopniki strokovnih organizacij iz vseh krajev Slovenije. Jasno se je pokazalo, da so socialpatrijotje privedli s svojo politiko strokovno gibanje na rob propada. Pokrajinski Strankin Svet se je postavil na stališče beogradске »Solucije«, se razjasnjene v »Rdečem Praporu« v raznih člankih.

Potem ko se je pri slučajnostih obravnavalo več splošnih in podrobnih vprašanj, se je ta važna in izvrstno uspeša seja P. S. Sveta zaključila ob 7. uri zvečer.

Pokazalo se je, da v stranki vlada dobra disciplina in vnetost za delo. Soglasno in sporazumno je bil izvoljen izvrševalni odbor in člani za centralni strankin svet.

Vsem kovinarjem v Sloveniji v vednost.

Kovinarske organizacije v Jugoslaviji stojé neposredno pred ujedinjenjem. V to svrhu je sklicana konferenca vseh prizadetih zvez, ki bo zborovala 1. oktobra v Celju. Osrednja uprava srbskega Saveza kovinarjev je predložila kot podlago pogajanj naslednje predloge, katere naj člani kovinarske organizacije temeljito prouče in potem svoje delegate napram njim opolnomočijo.

1. Dosedanje kovinarske Zveze v Jugoslaviji, katere so dosedaj imele svoj sedež v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, se strnejo v eno Zvezo kovinarjev v Jugoslaviji s podružnicami širom cele Jugoslavije.

2. Likvidacija sedanjih central se ima izvršiti do 31. decembra 1920.

3. Ujedinjena Zveza prične z delom dne 1. januarja 1920.

4. Novo izvoljena uprava ima do 1. januarja pripraviti vse formulare in ostali material ter ga o pravem času razposlati podružnicam tako, da Zveza brez zadržka v materialu vrši svoje funkcije.

5. Vsa gotovina dosedanjih treh central postane lastnina ujedinjene Zveze kovinarjev. Tako tudi vse premičnine in nepremičnine, kakor tudi vsi dohodki in izdatki pridejo v ujedinjeno Zvezo.

6. Dokler se vprašanje ustave v Jugoslaviji ne reši, ne oddajo strokovne Zveze vslo gotovino ujedinjeni Zvezi, temveč se odda 1. januarja 1921 novo izvoljeni centralni upravi ujedinjene Zveze po 10.000 kron kot osnovni kapital za potrebno delo v centrali. Ostali denar ostane tam, kjer je sedaj, a za denar, ki ostane v organizaciji, se ima centralni upravi izdati potrdilo (priznanico). Denar, ki ostane, ga ne sme nikdo izdajati in uporabljati razven centralne uprave ujedinjene Zveze. Ako centralna uprava rabi za izredne potrebe kakšno svoto denarja, a dohodkov za prva dva meseca svojega delovanja nima v taki višini, bode enako svoto zahtevala od vseh treh bivših Zvez in zato izdala potrdilo. Zahtevane svote se morajo izdati brez protiviljenja od strani onih, pri katerih se nahaja denar.

7. Arhivi postranskega pomena se ne morejo oddajati in prenašati, razven onih, kateri so važni za statistiko: delavni pogoji, tarife in dogovore, kakor tudi internacionalna korespondenca in sklepi in pisma Osrednjega Delavskega Strokovnega Sveta (Centralnega Radniškega Sindikalnega Veča).

8. Vsi dosedanjí formularji se imajo staviti na razpolago novo izvoljeni centralni upravi, katera je dolžna, da od kongresa pa do 1. januarja 1921 izdela enotne formulare, po katerih bodo podružnice delale.

9. Vse material, kakor članske knjižice, znamke in drugo, v kolikor je preostalo do 1. januarja 1920 pri dosedanjih centralah, se nadalje uporablja tudi v novi ujedinjeni Zvezi.

10. Novo izvoljena centralna uprava se bo trudila ustanoviti takoj tam, kjer je potrebno, tajništva, katera so organi centrale, bodisi popolnoma samostojno ali skupno z

Osrednjim Strokovnim Svetom (Centralnim Sindikalnim Večem), ali s kako sodružno strokovno organizacijo.

Delokrog in delo teh tajništev predpisuje centralna uprava po posebnem pravilniku.

Zveza kovinarjev v Beogradu.

Na gornje predloge je izdalo tajništvo »Osrednjega društva kovinarjev v Ljubljani« svoje protipredloge in jih razposlalo vsem podružnicam na prav diktatorski način. Iz teh predlogov je jasno razvidno, kakor smo že v zadnji številki »Rd. Pr.« dokazali, da bi bilo ujedinjenje na podlagi ljubljanskih protipredlogov nemogoče, zato smatramo za svojo dolžnost, da kovinarje na to opozorimo. V lažje razumevanje zadeve objavljamo v naslednjem s. Hlebsa protipredloge v prijatni nadi, da jih bodo slovenski kovinarji soglasno odklonili.

Ti protipredlogi se glasé:

Osrednje društvo je razposlalo vsem podružnicam pravila in pravilnik, kar naj sodrugi natančno prečitajo in naj povedo svoje mnenje, treba je, da se vsi člani informirajo o vsem, kar je za ujedinjenje. Naknadno smo prejeli predlog resolucije, katero smo v slovenščino prestavili ter jo vam ob enem z našimi protipredlogi pošiljamo v svrhu, da natančno pregledate in prevdarite ter nam takoj poročate, eventualno stavite protipredloge.

K točki 1. Vse podružnice se strnejo v eden Savez kovinarjev; ta društva pa upravljajo sedaj obstoječa tajništva kovinarjev v pokrajini, oziroma novo izvoljeni pokrajinski podobori društev kovinarjev.

K točki 2. Likvidacija se ne izvrši nobena, imena sedanjih Savezov se naj sprejme, na pr. Tajništvo metalških radnika u Jugoslaviji.

K točki 3. Se strinjamo.

K točki 4. Nova uprava ne more prevzeti ves material, ker ne likvidiramo, temveč podružnice naj se tako upravljajo kot dosedaj potom novih pokrajinskih tajništev.

K točki 5. Gotovina ostane last vsacega sedaj obstoječega Saveza kovinarjev; v Sloveniji Osrednjega društva kovinarjev.

K točki 6. Za vzdrževanje centralne uprave smo pripravljeni priložiti enako svoto kot ostali Savezi kovinarjev. Priznanice (potrdila) za ostalo premoženje pa ne moremo izdati, ker bi to pomenilo popolno odvisnost od strani centrale ter bi, ker smo vajeni že avstrijskih central, našemu razvoju le škodovalo.

K točki 7., 8. in 9. nimamo nič za pripomniti.

K točki 10. Novo izvoljena centralna uprava ustanovi tajništva tam, kjer so potrebna, in to le sporazumno s pokrajinskimi tajništvi. Delokrog tajništva v Sloveniji ostane isti kot sedaj, oziroma se razširi v Prekmurje.

Končni naš predlog je v kratkem sledeči: Ujedinjenje naj se izvrši na podlagi najširše avtonomije, ustanovi naj se skupni bojovni sklad, pravila in pravilnik naj ostane sedanjí v veljavi, kateri je našim razmeram bolj primeren.

Opomba: Članom naj se pove, da bo treba z ujedinjenjem najbrže tudi povišati prispevke in sicer za I. razred na 6 kron, za II. razred na 4 K.

Za Osrednje društvo kovinarjev:

Ivan Hlebs, m. p.

Prihodnjicé prinesemo stališče, ki je za kovinarje v Sloveniji po našem mnenju najbolj sprejemljivo in vodi po najboljši poti k ujedinjenju.

Več kovinarjev.

Leninovo pismo avstrijskim komunistom.

Jaz smatram ta argument nepravilnim. Dokler nimamo moči, da razpršimo ta meščanski parlament, moramo proti njemu delovati v njem in izven njega. Dokler katera pomembno število delavcev — ne samo proletarcev, temveč tudi napol proletarcev in malih kmetov — zaupa v meščansko-demokratska sredstva goljufije delavstva po meščanstvu, moramo mi to goljufijo razkrinkati, ravno z one tribune, ki jo smatramo za ostale plasti delavstva in posebno ne proletarske delavne množice za najbolj merodajnih.

Dokler mi komunisti nimamo moči, da prevzamemo državno oblast in ne moremo izvesti volitev po delavcih samih, njihovih svetih proti meščanstvu, dokler še meščanstvo razpolaga z državno silo in priteguje k volitvam najrazličnejše razrede prebivalstva, je naša dolžnost udeleževati se volitev radi agitacije med vsemi, ki delajo in ne samo med proletarci. Dokler se bodo v meščanskem parlamentu goljufali delavci s frazami o »demokraciji«, zakrivale finančne tatvine

in vsakovrstna druga podkupovanja — podkupovanja tako posebno »fine« vrste meščanstvo nikjer bolj ne proizvaja, kar se tiče pisateljev, poslancev, advokatov i. t. d. kakor v meščanskem parlamentu — do tedaj je dolžnost nas komunistov, da ravno v tej instituciji, ki tako rekoč izraža narodovo voljo in v resnici goljufanje bogatih zakriva, brezpogojno to goljufijo razkrinkamo, kakor tudi posamezne slučaje prestopa Rennerjev in tovarišev na stran kapitalistov proti delavcem. Stiki med meščanskimi skrankami in frakcijami se razkrivajo v parlamentu vedno česče in odsevajo med vsemi strankami meščanske družbe. Radi tega je dolžnost komunistov, da ravno v meščanskem parlamentu odpirajo oči množicam, da mu povedo resnico z ozirom na razrede in stranke, posestnike in dninarje in odnošaje bogatih do revnih malih kmetov, velekapitala do nastavlencev in malih posestnikov t. t. d.

Vse to mora proletarijat vedeti, da more razumeti podle in rafinirane trike kapitala, da se nauči vplivati na malomeščanske množice in neproletarce. Brez tega »znanja« ne more proletarijat uspešno dokončati nalog proletarske diktature, kajti tudi takrat bo meščanstvo v svojem novem položaju (položaju vrženega razreda) v drugih oblikah, na drugih poljih nadaljevalo svojo politiko po-neumnevanja kmetov, podkupovanja in plašenja nastavljencev, zakrivanja svojih egoističnih in umazanih stremeljenj s frazami o demokraciji.

Ne, avstrijski komunisti se ne bodo uplašili škodoželjnega veselja Rennerjev in sličnih služabnikov meščanstva. Avstrijski komunisti se ne bodo bali javno in naravnost priznati internacionalno proletarsko disciplino. Mi smo ponosni, da odločujemo veliko vprašanje boja delavcev za svoje osvobodjenje s tem, da se pokorimo internacionalni disciplini revolucije-narnega proletarijata, računajoč na razsodnost delavcev raznih dežel, z njihovim znanjem in njihovo voljo in na tak način v dejanju (in ne samo z besedami, kakor Renner, Friderich Adler in Otto Bauer) uresničiti edinstvo razrednega boja delavcev za komunizem v celem svetu.

N. Lenin.

Volitve za Konstituanto.

*Volitve za konstituanto so razpisane za nedeljo 28. novembra. Do 24. septembra morajo biti abecedni imeniki volilcev v vseh občinah že gotovi, 25. septembra pa jih pošljejo županstva iz Kranjske in borovelskega okraja deželni sodnji v Ljubljano, iz Štajerske, velikovškega okraja in Prekmurja pa okrožni sodnji v Mariboru, da jih potrdi. Ko se vrnejo imeniki občinam, bodo 8 dni javno razpoloženi pri njih in na deželni (okrožni) sodnji. Reklamacije bo konečno rešila sodnija.

Kandidatne liste se bodo predlagale sodnji tiskane od 10. do 20. novembra. Nato dostavi sodnija občinam po en izvod vsake liste za vsako glasovalno mesto.

Volilno pravico ima vsak Jugoslovani in Slovan sploh, ki se je v Jugoslaviji stalno naselil in je ob začetku sestavljanja imenikov dovršil 21 leto. Begunci iz Primorja imajo tudi volilno pravico. Bivati pa morajo v občini že najmanj 6 mesecev. Aktivni oficirji in vojaki nimajo volilne pravice. Vojak, ki bo pred 28. novembrom odslužil, spada v volilni imenik.

Ta od meščanskih strank sestavljeni zakon jemlje volilno pravico »Nemcem po krvi in plemenu, ki imajo še pravico izbirati si avstrijsko državljanstvo«.

Kandidati morajo biti 25 let stari in morajo znati čitati in pisati. Kandidatna lista sestoji iz dveh grup: Prva obsega kandidate brez posebne kvalifikacije, druga pa one, ki imajo vseučiliško izobrazbo. Na 4 mandate pridejo trije splošni in en kvalificiran kandidat.

Slovenija se deli v 3 volilne okraje: Ljubljana mesto s Spodnjo Sisko (4 mandati), Kranjska z borovelskim okrajem (okrog 14 mandatov), Štajerska s Prekmurjem in velikovskim okrajem (20 ali 21 mandatov). V Ljubljani niso predpisani kvalificirani kandidati, na deželi pa mora biti po 1 kvalificiran na 4 mandate.

To so torej glavne določbe tega tipično meščanskega volilnega reda, ki na vse mogoče načine omejuje izraz ljudske volje: 1. odvzema volilno pravico vsojaki, 2. odvzema državljanom nemškega jezika najprimitivnejšo državljansko pravico: pravico voliti in izvoljen biti, 3. določa, kakšne buržoazne šole morajo imeti ljudski zastopniki, 4. omogoča vse mogoče kombinacije proti komunistom n. pr. vpoklic k vsojaki itd. itd.

Dolžnost vseh naših organizacij in somišljenikov je, da najpazliveje gledajo na prste pri sestavljanju volilnih imenikov in da že sedaj uredijo vse potrebno, da nas meščanske in malomeščanske stranke ne opeharijo za tisoče glasov.

Zadnje novice.

Rusko-poljska vojna. (Moskva 9. sept.) Severno od Bresta Litovskega so dosegle naše čete reko Ljesno. Južno-vzhodno od mesta se vrše srditi boji. V odseku Vladimir Volynski smo izpraznili pod pritiskom sovražnika Grubeszow in smo se utrdili na desnem bregu reke Buga. Pri Lvovu se razvijajo hudi boji. Po dopolnilnih poročilih s Kavkaza so se na obali Azovskega morja rešili pod varstvom tujih vojniš ladij zadnji ostanki Wranglove armade, ki smo jo skoraj popolnoma uničili.

Krvavi dogodki v Trstu. Stavka se nadaljuje. 8. septembra je žandarmerija na izživanje nacionalistov streljala v delavsko maso, ki je šla v sprevedu za pogrebom nekega padlega delavca. Padli so na ulici 3 mrtvi in 23 ranjenih delavcev. Zato stavka traja naprej. Mesto je zavito v temo po noči. Železnica je ustavila svoj obrat. Mornarji in mašinisti so zapustili parobrode in Trst je kot mrtev. Vojaška oblast je zasedla mesto z močnimi četami. Po ulicah vozijo oklopni avtomobili. Razburjenje med delavstvom narašča.

Revolucionarno gibanje v Italiji se širi. Kovinarji so zasedli vse kovin. tovarne. Oboroženi delavci jih stražijo. Na vseh tovarnah plapolajo rdeče zastave. Disciplina med delavstvom je vzorna. Velik del uradnikov in inženirjev je na strani kovinarskih delavcev in dela dalje brez fabrikantov. V provinci Palermo so oboroženi kmetijski delavci nasilno razlastili skoro vsa veleposelstva. V Lombardiji je proglašeno obsedeno stanje. Pokret, ki se je začel pri kovinarjih prehaja tudi že na druge stroke. Snujejo se delavski sovjeti. Vlada pripravlja mobilizacijo radi možnosti izbruha meščanske vojne.

Kongres vzhodnih narodov. 2. septembra je bil v Baku odprt v navzočnosti 1800 odposlancev kongres vzhodnih narodov, ki ima namen skleniti dogovorne smernice boja proti evropskemu imperijalizmu in proti domači eksploataciji.

Politični delavski sveti v Nemčiji. V zadnjem času silno kipi v Nemčiji gibanje za stvarjanje političnih delavskih svetov zraven že obstoječih gospodarskih tovarniških svetov. Odkrito sovraštvo socialpatrijotov in prikrita sabotaža desnih neodvisnjakov ne moreta ustaviti tega mogočnega gibanja, ki z nena- vadno močjo raste. Politični sveti se porajajo vsak trenotek in na vseh koncih Nemčije. Tak tok pokazuje vsakemu, da to gibanje ni umetno, temveč direktno izhaja iz volje delavskih mas in iz položaja samega. Po začasnem pravilniku se vrše volitve za politične svete na ta-le način: Voli se po podjetjih in to po številu delavcev, zaposlenih v posameznem podjetju. En delegat pride na 50 do 1000 delavcev. V krajih, kjer ni tovarniških svetov, volijo vsi delavci in delavke tega kraja na shodu. Pravico volitve imajo vsi najemniški delavci in delavke in delavske žene. Voljene morejo biti tudi osebe, ki v podjetjih niso zaposlene kot delavci ali delavke. Kandidatske liste se postavljajo po strankah. Izvoljeni svet morejo vsaki hip volici odpoklicati in postaviti nov svet. Krajevni delavski sveti se grupirajo po okrožjih in pošiljajo delegate na Državni Kongres Delavskih Svetov. Kongres voli Centralni Svet, ki je najvišja izvrševalna inštanca političnih svetov. Delovanje političnih delavskih svetov pred osvojitvijo politične oblasti po proletarijatu bo težilo v glavnem za zavzetjem oblasti. V podrobnostih pa se bo podkrepila aktivnost delavsiva v boju proti kontrarevoluciji.

Dopisi.

V Borovnici se je vršil v sredo prav dobro obiskan shod Komunistične Stranke, na katerem sta poročala sodruga Petrič in Vencejz. Borovniško delavno ljudstvo je enodušno za komunizem in Tretjo Internacijo.

Iz Trbovelj. V naši cementni tovarni imamo poleg ravnatelja še par njegovih »špicinov« ki ne morejo pozabiti, na habsburske čase. In temu primerno se tudi obnašajo. Te domišljavosti jim ne zamerimo, protestiramo pa, da trboveljsko orožništvo smatra te delavske pijavke takorekoč za svoje neposredne predpostavljene. Če se v tovarni kaj zgubi, ravnatelj orožni-

kom preiskati vsa delavska stanovanja in Zaplenjeno!

Tega ne bomo več trpeli. Za danes samo to svarilo. Ne pozabite, da nismo več v »Uniji«, ki se ni brigala za take »malenkosti«, ampak v »Savezu« ki bo znal varovati delavce pred krivicami in šikanami.

Svarilo vsem delavstvu v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju. Po izpovedi nekega gospoda obstoji v Trbovljah politična ekspozitura, s podružnicama Hrastnik in Zagorje, ki ima seveda edino namen, kako bi spravila kakega komunisto v ječo. Ta čedna družba obstoji iz moških in žensk iz različnih delavstvom nasprotnih strank, seveda imajo, kakor se vidi, tudi naši slavni »socialdemokrati« častno mesto med njimi. Več imen je že znanih, zato svarimo vse delavstvo pred nepremišljenim govorjenjem in pred izživljanjem, ker imeli smo že priložnost opazovati, da ti špiciji na vse mogoče načine izživljajo mirno in pošteno delavstvo. Torej pozor!

Liboje. Niste še slišali o naši dolini, zato vam tudi mi nekaj poročamo. Beremo večkrat v »Rdečem praporu« o »delovanju« »Unije« in njenih poveljnikov. Tudi mi smo že izkusili to delovanje na svoji lastni koži. Pri nas v Libojah so se vršila za rudarje Schutz- in Sohlenberg minulega tedna meždana pogajanja. Kot zastopniki pogajanj so se udeležili iz celjskega okrožja preds. Martinčič in tajnik Leskovšek. Mi rudarji smo imeli v ta dva gospoda skrajno zaupanje. A videli smo, da ni vse zlato, kar se svetli. Delavstvo je zahtevalo pri teh mizernih plačah pri nas v Libojah 100% povišanje plač, nakar so podjetniki takoj obljubili 50%. Ker se pa delavstvo nikakor ni moglo zadovoljiti s temi malimi drobtinami, so se vršila pogajanja naprej v noči. Zaupniki delavstva Simčič in Sark sta se odstranila, nakar sta ta dva slavna strokovnjaka podpisala zgoraj omenjeno pogodbo 50%. Ob 12.12 stih po noči pusti podjetnik oziroma gospa Schlutz ta dva zmagovalca izdajalca možakarja peljati s svojim vozom v Celje. Pomislite cenjeni bralci našega lista, če bi ta dva zmagovalca zastopala naše interese, ne bi jih pustil podjetnik ponoči peljati s svojo kočijo v Celje. Razburjeni rudarji pošljejo po predsednika »Unije« g. Čobala, meneč, da jim on pripomore do koščka kruha za stradalajoče rudarje. A varali smo se do zadnjega. Nikdar še nismo videli tega gospoda generalinspektora v naši dolini, ki je takoj pokazal svojo barvo. Že med potem je rentail, češ delavci se lahko zadovoljijo s 30 K, da imajo preveč denarja in da pijejo. Prišel je torej ta predsednik umrle »Unije« Čobal, rekoč: »Pojdite takoj na delo, ker jaz vam ne morem pomagati, ako boste na ceste vrženi«, in je podpisal »velikanski« uspeh, ki smo si ga rudarji sami priborili brez Čobalove »Unije.« Večkrat smo brali o hinavski »Uniji« Čobala. A zdaj verujemo, ker smo sami pričrčani, da je njegova »Unija« orodje za suženstvo delavnega ljudstva v prid kapitalistov. Mi nevedni rudarji zapuščeni v tej solzni dolini smo bili trdno navezani na to zapeljivo »Unijo«, ki nam je metala polena pred noge in pesek v oči, s pomočjo tukajšnjega socialnega izdajalca Tratarja, ki nas je pomagal voditi že skoro 18 mesecev za nos. Delavci v Libojah pokažimo tem izdajalcem hrbet in kličemo: pridite v našo dolino Komunisti in rešite nas! S komunističnim pozdravom

več rudarjev v Libojah.

»Slov. dijaška zadruga v Pragi« sporoča: Na anketi deželne vlade in podpornih fondov se je odločilo, da se onim dijakom, katerim je študij v domovini omogočen, zlasti pa začetnikom, ne bo delilo podpor za inozemstvo. Vsled tega tudi »Slov. dij. zadruga v Pragi« ne bo mogla navedenih podpirati.

Premikači južne žel. darovali za žrtve padlih. Dolničar Alojz 20 K, Eržen Fran 30 K, Oblak Valent 10 K, Omrzel Ivan 5 K, Kodolja Al, 8 K, Krtež Josip 16 K, Mravija Iv. starši 10 K, Schlamberger 20 K, Pac And. 10 K, Čurk A. 10 K. Skupaj 139 K.

Odbor.

Iz uprave.

Prejeli smo vsoto 8 K dne 31. avgusta 1920 po poštni položnici za »Rdeči Prapor« iz St. Vida nad Ljubljano. Ker položnica nima označeno ime pošiljatelja, se opozarja, naj svoje ime naznani upravištvu.

Pozor! Važno za stavbenike, štedilnikov imam več zgotovljenih

18 x 24 col, več železnih vrat za vsako uporabo. Nadalje 1 dobro ohranjen Acetelin aparat s cevmi. ključavničar, Glince 220, Vič pri Ljubljani.

Iščeta se

dva zanesljiva dečka

v starosti nad 14 let, proti dobri plači: Uprava »Rdečega Prapora«, Krekov trg št. 10.